

Történeti építéstechnikák

A Tartószerkezeti Rekonstrukciós Szakmérnöki Képzés hallgatóinak

Az építészeti formálás történeti szerkezetei
XIX. század – népi építészet

Dr. Marótyz Katalin
2012. május 4.

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

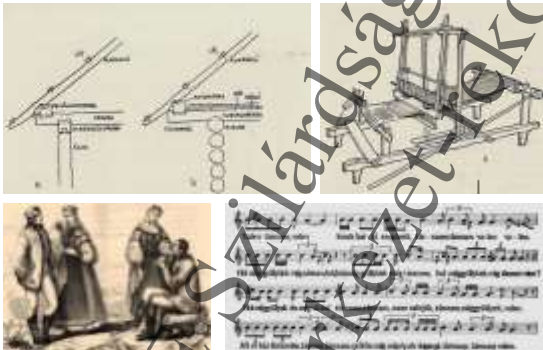
XIX. század – népi építészet

Ősi – Népi – Vernakuláris („Magas”építészet-e)

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Népi kultúra – építés, hiedelemvilág tárgyművészet, zene, költészet....

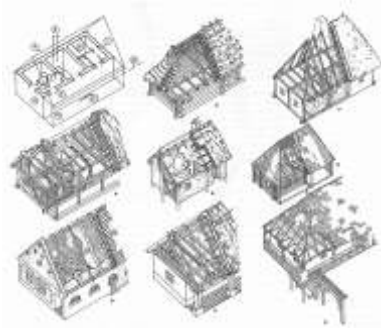
Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

- A – közép-nyugat-dunántúli
- B – balatonfelvidéki
- C – felföldi
- (D – sárréti)
- E – alföldi
- F – felső-Tisza-vidéki, szamosi
- G-H székelyföldi

Tájegységek, háztípusok (alaprész, falszerkezet, bejárat, tetőforma, földem, eresztornác, tüzelők, fűstelvezetés, homlokzatok)

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Visegrád – Árpád-kori falu rekonstrukciója

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

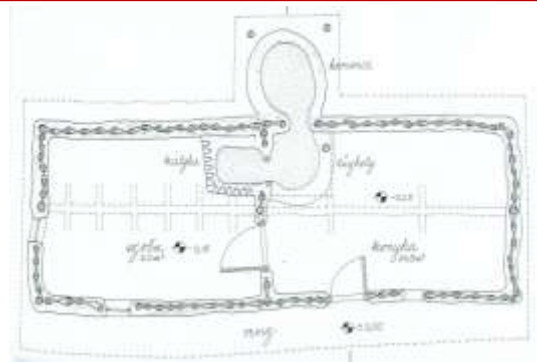
XIX. század – népi építészet

Árpád-kor Tiszaalpar (településrekonstrukció), Buda (régészeti feltárás)

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

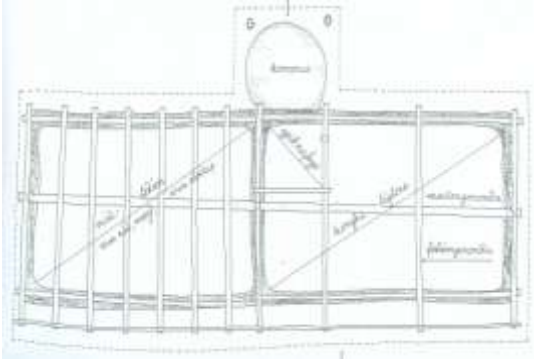
XIX. század – népi építészet

Szentkirály (25. számú ház) rekonstruált alaprajz

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

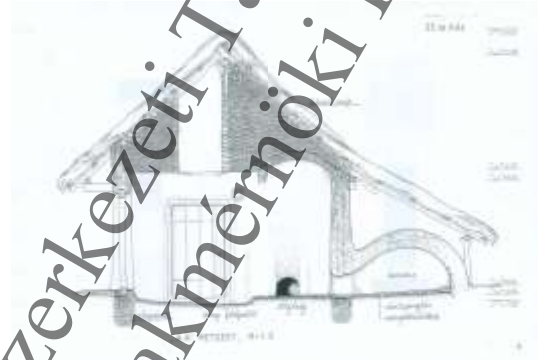
XIX. század – népi építészet

Szentkirály (25. számú ház) rekonstruált tetőszerkezet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Szentkirály (25. számú ház)

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

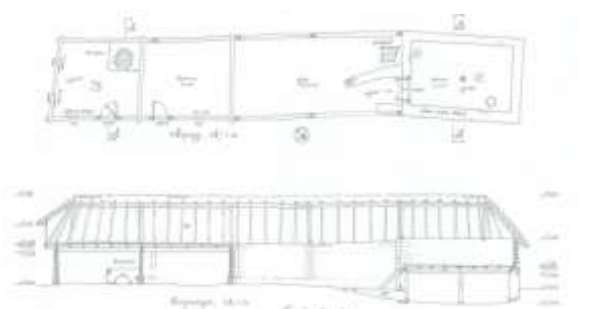
XIX. század – népi építészet

Sarvaly (15. számú ház) feltárási alaprajz

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

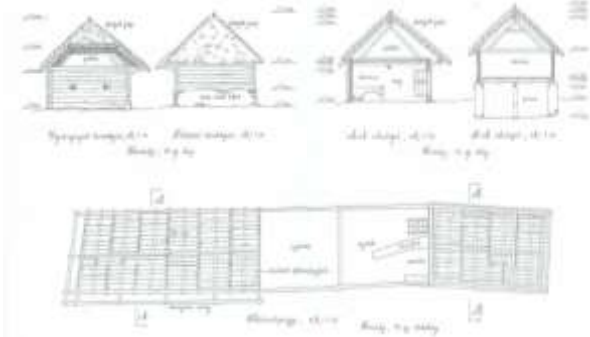

Sarvaly (15. számú ház) rekonstruált alaprajz és hosszmetset

BME Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék
Tartószerkezet-rekonstrukciós Szakmérnöki Képzés

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

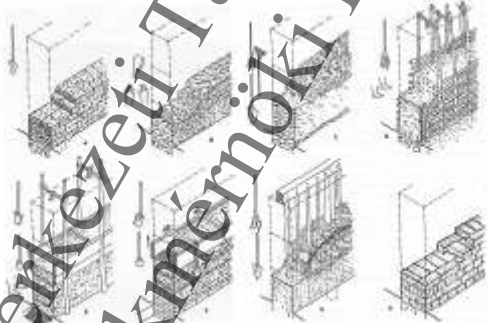
XIX. század – népi építészet

Sarvly (15. számú ház) rekonstruált homlokzatok, keresztmetszetek, tetőalrajz

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

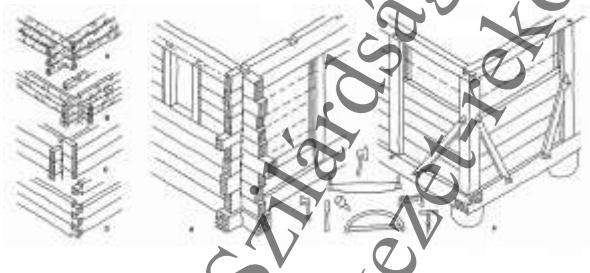
XIX. század – népi építészet

Szerkezetek – földfalak
A – hantfál gyeptéglából, **B** – gömbölyeges sárfal, **C** – rakott fal, **D** – sövény közé tömött (többrétegű) fal, **E, F** – vert- v. tömésfal ; **G** – karóközös fal, **H** – vályogtéglá fal

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

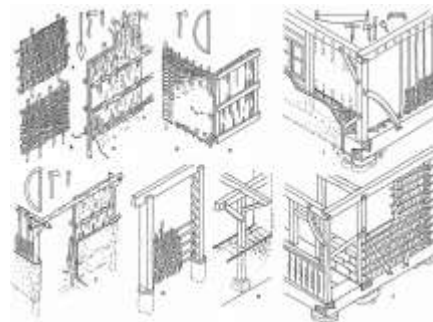
XIX. század – népi építészet

Szerkezetek – fa falak
A – keresztvéges rümborona sekély fészkeléssel, **B** – mély fészkeléssel,
C – keresztvéges pallóborona, **D** – csápoltt borona,
E – faragott keresztvéges borona, **F** – talpas, keretvázás zsilipelt pallóval

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Szerkezetek – vegyes falak

A – állósövény
B – fekvősövény,
C – földbe ültetett nád
D – táblázatos sövényfal
E – táblázatos nád
F – cölöpásos váz, tapasztott sövény v. nád
G – cölöpás, állósövény
H – rejtett kökelyhes oszlopváz vályogtéglá falban
I – talpas keretváz tapasztásos sövény
J – talpas keretváz vályogtéglával, lécek közti vályogtömmeléssel

BME Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék
 Tartószerkezeti Szakmérnöki Képzés

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

BME Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék
Tartószerkezet-rekonstrukciós Szakmérnöki Képzés

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Pinceboltozat építése kőből

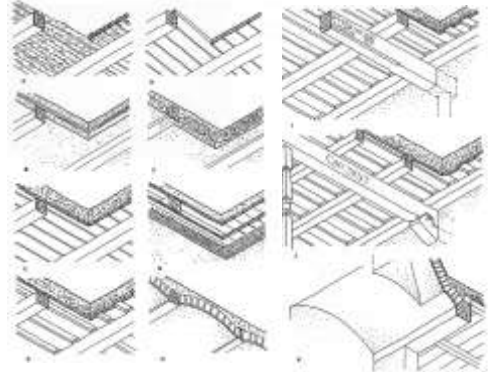
Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

A – gerendafödém
dorongterítéssel
B – gerendafödém
nádrterítéssel
C, D – pórfödém
deszkaterítéssel
E – pórfödém
pallóterítéssel
F – pályás
tapasztott
gerendafödém
G – borított
gerendafödém
H –
poroszsüvegfödém
I, J –
mestergerdás
pórfödém
K – konyha
dongaboltozata
szabadkéménnyel

Szerkezetek - födémek

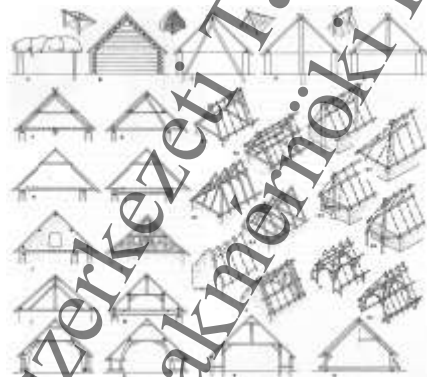
Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Szerkezetek - tetők

- A – bogárhátú
- B – boronatedő
- C – nagyollólabas
- D – ágasfás szelemenes
- E – félágas
- F – ollólabas
- G – aszimmetrikus ollólabas
- H – szarufás
- I – szarufás különálló, ún. tűzmentes földemmel
- J – oromfal-szelemenes
- K – oromzatos-állványos „Fachwerk”
- L, M – állványos tetők
- N – jármos csúrszerkezet
- NI – kontyolt
- O – széles jármos csűr
- P – állványos pajta
- Q – ollólabas pajtatető (torokgerenda)

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

BME Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék
Tartószerkezet-rekonstrukciós Szakmérnöki Képzés

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Tetőfedések uralkodó típusai 1900 körül
(1. nád, 2. zsúp, 3. taposott szalma, 4. faszindely)

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

BME Szilárdmértani és Tartószerkezeti Tanszék
Tartószerkezeti Rekonstrukciós Szakmémóriai Képzés

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

BME Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék
Tartószerkezeti-rekonstrukciós Szakmérnöki Képzés

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

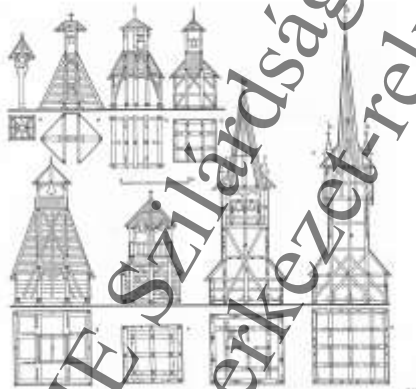
Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

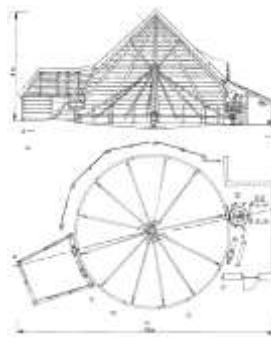
Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

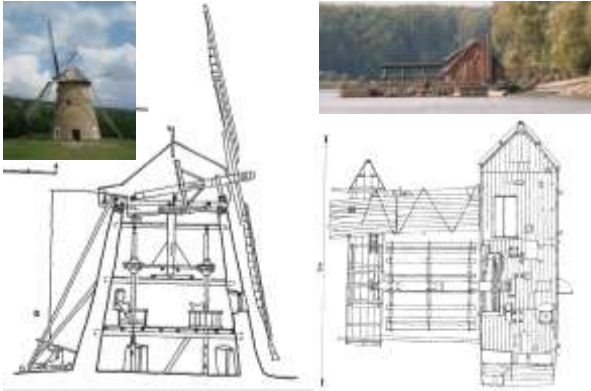
XIX. század – népi építészet

BME Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék
Tartószerkezet-rekonstrukciós Szakmérnöki Képzés

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

BME Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék
Tartószerkezet-rekonstrukciós Szakmérnöki Képzés

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

Néprajzi gyűjtés – magyar szecesszió - népművészet

Az építészeti formálás történeti szerkezetei

XIX. század – népi építészet

BME
Tartószerkezeti és Tartószervezői Tanszék
Tartószerkezeti és Tartószervezői Tanszék Szakmunkások Képzés